

tegningen, at der blev deponeret et vist Beløb fra 10—20 Kr. Det undrer mig i høj Grad, at man er bleven staaende ved 10—20 Kr., da den forestreene Mulkst jo kan beløbe sig til fra 1—100 Kr. Det forekommer mig meget naturligeré, om man havde sat den fra 10—100 Kr., da man ellers ikke er sikker paa at faae denne Mulkst ind, end lige den Erstatning, som Husbonden kan have Berettigelse til; men man har rimeligvis antaget disse 10—20 Kr. for nok, da det meget ofte vil være Tilfældet, hvad der allerede er fremhævet, at disse 10—20 Kr. ikke ville kunne deponeres af Vedkommende, hvorved det allerede gjøres umuligt for Lyendet at faae denne Ophevelse af den saa meget omtalte Paategning. Det forekommer mig derfor, at man nødvendigvis maa søge at faae denne Bestemmelse fjernet af Lovudkastet. Som jeg tidligere har sagt, vil det overhovedet være mig umuligt at gaa med til at vedtage Bestemmelser om Forholdet mellem Husbonde og Lyendet, der ikke ere saa nøiagtig og retfærdig afveiede til begge Sider, som det er muligt, at man kan gjøre det med menneskelig Omme. Det kan være meget sandt, at der i visse Forhold kan være større Vanskeligheder for Husbonden end for Lyendet; men dette gjenopveies rigelig ved, at der er andre Omstændigheder, som paa andre Punkter gjøre Forholdet langt vanskeligere for Lyendet end for Husbonden. Saaledes kan denne vel have Vanskelighed nok ved at faae Lyendet til at holde sin Kontrakt og at faae dette Lyende til at stande tilrette, naar det har brudt sin Kontrakt; men paa den anden Side er det ofte meget vanskeligt for Lyendet til dagligt Brug at holde Husbonden indenfor hans Myndigheds Lovlige Grændser, og dette opveier mange Gange den Vanskelighed, Husbonden kan have i det nævnte Tilfælde. Som jeg tidligere har sagt og her gjentager, er det Forhold, der stiftes ved den daglige Omgang mellem Husbonde og Lyende, overhoved taget et saa intimt Forhold, at det vil være forgjæves at forsøge paa gennem Lovregler at bringe disse Ting i Orden. Der er kun Et, som kan gjøre det, det er den gjensidige Velsinllie i Forholdet, den gjensidige Smødelommen og den gjensidige Overbærelse ligesaa godt fra Lyendets som fra Husbondens Side. Det forekommer mig, det var langt bedre, at Husbonden gjorde sig dette klart, end at haabe paa, at Lovgivningsmagten og Regjeringen i Forening skulle bringe Lovregler tilstede, som kunne gjøre deres Lyende omgængeligt. Det er Noget, som de selv skulle gjøre, og er der i Viborgkredsene særlige Vanskeligheder i den Henseende, tør jeg dristigt paaftaa, at disse Vanskeligheder for en Del ere fremkaldte af de ærede Herrer Husbonde. I vore Kredse er der ogsaa de samme Vanskeligheder; men jeg har den Erfaring, som jeg ikke skal unblade at gjøre gjældende til enhver Tid, naar dette Forhold kommer paa Bane, at gode

Husbonde have godt Lyende og omvendt, samt at gode Husbonde beholde Lyendet længe og stifte et Forhold, som meget ofte varer, saalænge Livet varer, og som fører til, at Husbonden understøtter sit gamle Lyende og giver det Naadens Brød. Det har man set saa mange Gange, og det følger ganske simpelt af, at det rette, naturlige Forhold fra første Færd er kommet ind mellem disse to Parter, men man vil for-gjæves forsøge paa at bringe noget Saa-dant tilstede ad Lovgivningsveien. — Jeg vil for mit Vedkommende bestemt modsætte mig en saadan Bestemmelse som den om de 10—20 Kr., og hvad deraf følger, hvilket jo nærmest er hele Slutningen af Paragrafen, da de følgende Punktnummer væsentlig referere sig dertil. — „Hvor Ophævelsen sker ved Forligsmægleren, skal denne uopholdelig gjøre Anmeldelse derom til Politimesteren“. Henfigtsmæssigheden heraf er mig ikke fuldstændig klar, men der er Mere i Slutningen af Paragrafen, som ikke er det. Der staar saaledes: „Hvad enten Sagen har været behandlet af Forligsmægleren, Politiet eller Politiretten, skal der derefter til Undersøgelse af det hele Forhold indledes en offentlig Politisag“. Jeg vil spørge, om det er, hvad enten Forlig er opnaaet eller ikke, og hvad enten der forlanges, at der skal deponeres 10—20 Kr. eller ikke? Er det under alle Omstændigheder, at Sagen uden videre skal forfølges som offentlig Politisag? Det kan man ikke løse sig til; thi dette „derefter“ kan godt gjælde for alle Tilfælde; det er der Intet i Veien for. Endvidere er der et lignende Punktum længere nede, hvor der staar: „Undrager Lyendet sig den offentlige Forfølgning ved at forlade Retsskredsen uden at opgive sit nye Opholdssted, dømmes det efter de foreliggende Oplysninger.“ Det forstaar jeg heller ikke. Angaar det det Tilfælde, at Lyendet reiser bort, men indstævnes af Husbonden til at møde? Jeg ser iøvrigt ikke, hvorledes man kan indstævne Noget, der er dragen bort, naar man ikke veed, hvor han er, og hvorledes vil Politiretten faae vedkommende Lyende stævnet, naar det undrager sig den offentlige Forfølgning og ikke er til at finde? Kan en saadan Sag bringes for Politiretten, uden at saadan Stævning er forkyndt? (D. Christensen: Ja, naturligvis!) Jeg tror ikke, det er naturligt; jeg tror, det er umuligt, at en Sag kan komme for offentlig Politiret, uden at Stævning har fundet Sted hos den vedkommende Part. Jeg kan ikke faae Andet ud heraf, end at Husbonden, naar Lyendet er reist bort, og man ikke veed dets Opholdssted, kan fremkomme med sine Oplysninger, og at Politiretten da skal være bemyndiget til efter disse Opgivelser af Husbonden — de være sande eller ikke sande — at domfælde Lyendet. Dette er en Retssforfølgning, som jeg ikke tror, vi have noget Sidestykke til paa noget andet Om-